

**LISTA TEMATÓW Z JĘZYKA POLSKIEGO NA CZĘŚĆ USTNĄ EGZAMINU
MATURALNEGO W II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM W KWIDZYNIE
W ROKU SZKOLNYM 2011/2012.**

LITERATURA:

1. Sposoby funkcjonowania tradycji antycznej w wybranych utworach literatury polskiej i obcej. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przez siebie utworów.
2. Horacjanizm w literaturze polskiej różnych epok. Przedstaw zagadnienie na przykładzie wybranych przez siebie utworów.
3. Platoński teatr życia i jego odbicie w utworach literackich późniejszych epok. Odwołując się do wybranych tekstów, omów różne sposoby wykorzystania tego toposu.
4. Poemat kosmogoniczny w Biblii i mitologiach różnych krajów i kontynentów. Przedstaw podobieństwa i różnice.
5. *Księga Hioba* jako punkt wyjścia do dyskusji o ludzkim cierpieniu. Omów zagadnienie na podstawie tekstów literackich różnych epok.
6. Inspiracje średniowieczne w wybranych utworach późniejszych epok. Omów sposoby nawiązywania do średniowiecza i funkcje nawiązań.
7. Topos *ars poetica* w utworach różnych epok literackich. Omów różne jego wersje.
8. Współczesne dialogi z tradycją renesansową w dowolnie wybranych utworach XX wieku. Na podstawie analizy tekstów zaprezentuj wnioski badawcze
9. Estetyka brzydoty w wybranych utworach literatury polskiej. Omów problem, odwołując się do różnych epok literackich
10. Poezja religijna wczoraj i dziś. Omów ewolucję gatunków literackich i sposoby wyrażania uczuć.
11. Tradycja romantyczna- kontynuacje i polemiki w utworach XX wieku. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich.
12. Literatura wobec stereotypów. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich różnych epok.
13. Ukraina w literaturze i publicystyce. Zbadaj, jak zmieniał się spojrzenie na kresy ukraińskie od XVI do XX wieku.
14. Kresy litewskie w twórczości polskich pisarzy XIX i XX wieku. Przedstaw różne ujęcia, odwołując się do wybranych tekstów.
15. Mitologizacja rzeczywistości w literaturze polskiej XIX i XX wieku. Omów temat, zwracając uwagę na różne sposoby funkcjonowania mitu w kulturze.
16. Topos wyspy w wybranych utworach literatury polskiej i obcej. Ukaż sposób jego funkcjonowania, przywołując zróżnicowany materiał literacki.
17. Literackie obrazy duszy człowieka. Ukaż różne sposoby kreowania wnętrza bohaterów.
18. Lektury wybranych postaci literackich. Przedstaw wpływ książek na losy i charaktery dowolnie wybranych bohaterów literatury polskiej i obcej.
19. Rola tytułu i motto w wybranych dziełach literackich. Wykaż ich wpływ na interpretację utworu.
20. Koncepcje artysty w utworach literackich różnych epok. Przedstaw zagadnienie, wskazując na związek artysty z epoką, w której żył.
21. Obraz rajy i rajy utraconego w literaturze różnych epok. Omów różne funkcje tych motywów
22. Przestrzeń jako dodatkowy sposób charakterystyki bohatera literackiego. Omów zagadnienie na celowo wybranych przykładach z dzieł literackich.
23. Biografia jako klucz do odczytania twórczości pisarza. W analizie wybranych tekstów literackich wykorzystaj kontekst biograficzny.

24. Erotyka jako temat w literaturze polskiej. Zaprezentuj wnioski badawcze, przywołując wybrane utwory literackie.
25. Jednostka a społeczeństwo w wybranych utworach pisarzy polskich XIX i XX wieku. Przedstaw zagadnienie, wiążąc go ze światopoglądem epoki.
26. Ukaż symbolikę wody w wybranych utworach literackich.
27. Natura w dziełach romantyków i poezji Bolesława Leśmiana. Omów zagadnienie, wskazując na podobieństwa i różnice w kreacji natury.
28. Krainy Wschodu w literaturze. Opierając się o wybrane utwory literackie, przedstaw różne sposoby wykorzystywania motywów orientalnych.
29. Motywy piekielne w literaturze polskiej i obcej. Przedstaw sposoby ujęcia tego motywu na wybranych przez siebie przykładach.
30. Portret everymana w utworach literatury polskiej i obcej. Przedstaw ten typ bohatera w różnych epokach i omów funkcję, jaką pełnił.
31. Bohaterowie polskiego dramatu współczesnego i sposób ich kreacji. Omów zagadnienie na wybranych przez siebie przykładach.
32. Doświadczenie bezsensu i absurdalności istnienia w literaturze XIX i XX wieku. Zaprezentuj zagadnienie, analizując przyczyny omawianych zjawisk.
33. Różne wizje przyszłości w literaturze europejskiej. Omów problem na wybranych przez siebie utworach.
34. Człowiek wobec świata i własnej egzystencji w wybranych utworach literackich. Przedstaw różne aspekty tego zagadnienia.
35. Problem rewolucji w literaturze XIX i XX wieku. Przedstaw podobieństwa i różnice w jego ujęciu, odwołując się do wybranych utworów.
36. Literatura grozy jako próba odkrywania prawdy o człowieku. Odwołując się do wybranych utworów literackich, przedstaw wnioski badawcze z ich analizy.
37. Poeta jako kontestator rzeczywistości- od Francis Villona do Rafała Wojaczka. Omów zagadnienie, odwołując się do utworów i biografii autorów różnych epok.
38. Sen jako temat literacki i czynnik kompozycyjny. Zaprezentuj wnioski, odwołując się do wybranych przez siebie utworów literackich.
39. Utopie i antyutopie w literaturze. Na wybranych przykładach omów sposoby ich kreowania, zwracając uwagę na różne ich funkcje.
40. Postęp i jego cena. Omów temat na podstawie wybranych utworów XVIII, XIX i XX wieku.
41. Dokument i parabola jako dwa sposoby mówienia o współczesności. Przedstaw zagadnienie, przywołując wybrane teksty literackie
42. Przestrzeń w dziele literackim. Na podstawie wybranych utworów, przedstaw różne sposoby jej kreowania.
43. Różne sposoby kreowania bohatera literackiego. Omów zagadnienie na podstawie dowolnie wybranych tekstów.
43. Szpital wariatów w literaturze. Przedstaw funkcje tego motywu w wybranych utworach (np. J. Słowacki, Z. Krasiński, M. Bułhakow, K. Kesey.)
44. Ofiara i kat. Omów zagadnienie, przywołując wybrane utwory (np. dzieła F. Dostojewskiego, F. Kafki, T. Borowskiego, G. Herlinga-Grudzińskiego).
45. Małe formy poetyckie (epigramat, fraszka, bajka) w literaturze dawnej. Na wybranych przykładach omów ich strukturę i funkcję.
46. Powieść psychologiczna – studium psychiki. Ukaż i omów sposoby odkrywania prawdy o wnętrzu bohaterów literackich.

ZWIĄZKI LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI.

1. Kicz i dzieło sztuki. Na przykładach wybranych utworów literackich i malarskich omów istotę dzieła sztuki i cechy kiczu
2. Literackie i filmowe futurologiczne wizje rzeczywistości. Analizując wybrane teksty kultury, omów różne sposoby przedstawiania przyszłości.
3. Katedra w literaturze i sztuce. Na wybranych tekstach kultury omów różne funkcje budowli sakralnych.
4. Motyw tańca w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Określ funkcje i sposoby jego wykorzystania w dziełach różnych epok.
5. Detal jako rekwizyt w tekście literackim, teatralnym i filmowym. Na wybranych przykładach zaprezentuj jego funkcje.
6. Związki literatury z filozofią. Zaprezentuj zagadnienie, odwołując się do wybranych tekstów literackich.
7. Bunt przeciw konwencji teatralnej w dramatach XX wieku. Przedstaw zjawisko na przykładzie dowolnie wybranych dzieł.
8. Historia i współczesność widziana oczyma pisarzy i twórców kina europejskiego. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych tekstów kultury.
9. Związki literatury z muzyką klasyczną. Omów na przykładzie wybranych dzieł literackich i muzycznych.
10. Awangardowość w kulturze XX wieku- omów na wybranych przykładach.
11. Inspiracje dziełami malarskimi w poezji współczesnej. Omów na wskazanych przez siebie przykładach.
12. Omów funkcję różnych dzieł sztuki w wybranych utworach literackich.
13. Muzyczne aranżacje utworów poetyckich. Zaprezentuj zagadnienie w oparciu o zgromadzone przez siebie przykłady.
14. Deformacja jako sposób postrzegania rzeczywistości w literaturze i malarstwie XX wieku. Przedstaw zjawisko na przykładzie wybranych dzieł.
22. Alegoria jako sposób mówienia o świecie w literaturze i malarstwie. Odwołaj się do wybranych tekstów kultury.
23. Miasto w literaturze i kulturze XIX i XX wieku. Odwołując się do wybranych tekstów kultury, omów różne sposoby jego kreacji.
24. Krąg tradycji szekspirowskiej w literaturze i filmie. Zbadaj problem, odwołując się do wybranych utworów literackich i filmowych.
25. Postać historyczna w literaturze i filmie. Na wybranych przykładach omów sposób jej kreacji i funkcje, jakie pełni.
26. Antynomie młodości i starości w literaturze polskiej. Dokonaj zestawienia, zwracając uwagę na filozoficzne podstawy różnych epok.
27. Wielcy ludzie kultury w literaturze i filmie. Zbadaj sposoby ich kreacji i wykorzystania w tekście.
28. Różne wizje zaświatów w literaturze i sztuce. Omów temat, odwołując się do wybranych dzieł literackich i dzieł sztuki.
29. *Apokalipsa św. Jana*- kontynuacje i polemiki. Na podstawie tekstów kultury przedstaw różne wizje końca świata.
30. Dramat szekspirowski, a dramat romantyczny. Na podstawie wybranych dramatów zaprezentuj podobieństwa i różnice obu konwencji teatralnych.
31. Problem władzy w utworach literackich, teatralnych i filmowych. Omów zagadnienie, zwracając uwagę na różne sposoby jej sprawowania.
32. Motywy erotyczne w literaturze, malarstwie i filmie. Przedstaw ich funkcjonowanie w różnych tekstach kultury.

33. Bestiarium w literaturze i sztuce. Omów różne sposoby wykorzystania motywów zwierzęcych w wybranych dziełach literackich i malarskich.
34. Klasycyzm w literaturze i architekturze renesansu. Korzystając z wybranych przykładów, porównaj obie dziedziny sztuki.
35. Epickość jako kategoria estetyczna w literaturze i filmie. Zbadaj zagadnienie, odwołując się do wybranych arcydzieł literackich i filmowych.
- 36.. Kino i jazz- fascynacje pisarzy i poetów dwudziestolecia międzywojennego. Omów zagadnienie, przywołując wybrane przykłady.
37. Kabaret literacki w Polsce- omów dzieje zjawiska z uwzględnieniem funkcji i rodzajów twórczości humorystycznej.
38. Ironia w poetyce literatury i filmu. Zbadaj zagadnienie, korzystając z wybranych przykładów.
39. Moralistyka we współczesnej poezji i polskim filmie. Porównaj zjawiska, odwołując się do wybranych dzieł.
40. Kategorie dobra i zła w ujęciu filozoficznym i literackim. Na wybranych przykładach tekstów filozoficznych i literackich różnych epok przedstaw rozumienie tych pojęć..
41. Konwencja oniryczna w dziełach literackich i filmowych. Ukaż różne sposoby jej wykorzystania.
42. Motyw ogrodu w literaturze i sztukach plastycznych. Omów na wybranych przykładach z trzech epok.
43. Przedstaw literackie, malarskie i filmowe portrety aniołów. Omów typowe elementy kreacji postaci anioła. Zinterpretuj sposób i funkcje przywołania tego motywu przez wybranych twórców (np. poezja Z. Herberta, malarstwo J. Malczewskiego).
44. Rozważ – na wybranych przez siebie przykładach z literatury i malarstwa – jak na przestrzeni wieków zmieniały się kanony kobiecego piękna.
45. Ewolucja kreacji stróża prawa w literaturze kryminalnej i w filmie. Przeprowadź analizę porównawczą wybranych dzieł kultury.

NAUKA O JEZYKU

1. Stylizacja biblijna i jej funkcja w wybranych utworach literackich.
2. Stylizacja gwarowa w utworach różnych epok literackich. Omów jej funkcję.
3. Literackie i pozaliterackie źródła związków frazeologicznych. Omów zagadnienie, odwołując się do współczesnego zasobu słownictwa języka polskiego.
4. Język nagłówków prasowych. Dokonaj analizy zjawiska, przywołując konkretne przykłady.
5. Wpływy języków obcych na kształtowanie się języka narodowego od X do XVIII wieku. Omów na wybranych przykładach.
6. Na reprezentatywnym materiale językowym omów pochodzenie nazw osobowych. Wskaż wpływy obce, uzasadnij to zjawisko.
7. Zbadaj nazewnictwo lokali użyteczności publicznej. Jakie tendencje w tym zakresie obserwujesz?
8. Omów pochodzenie nazw miejscowych w Twoim regionie. Zaprezentuj wnioski badawcze.
9. Język reklamy- środki i funkcje. Omów na podstawie zgromadzonych przykładów.
10. Listy kochanków. Omów język miłości na wybranych przykładach z różnych epok.
11. Funkcja słownictwa emocjonalnego w literaturze, publicystyce i mowie potocznej. Dokonaj analizy wybranych tekstów, zaprezentuj wnioski badawcze.
12. Język piosenki młodzieżowej ostatnich lat odbiciem stosunku do rzeczywistości. Przeanalizuj zagadnienie, odwołując się do wybranych tekstów.

13. Na wybranych przykładach omów funkcje neologizmów w poezji dwudziestolecia międzywojennego.
14. Innowacje frazeologiczne jako wyróżnik polskiej poezji współczesnej. Zbadaj zagadnienie na wybranych przez siebie tekstach poetyckich.
15. Językowe znaki ironii, humoru i żartu w poezji współczesnych twórców. Przedstaw na wybranych przykładach.
16. Nazwy geograficzne Twojego regionu. Na reprezentatywnym materiale językowym zbadaj tendencje w nazewnictwie miast i wsi.
17. Na dowolnie wybranych utworach określ wyróżniki stylu romantycznego.
18. Posiłkując się konkretnym materiałem językowym, przedstaw styl swojego ulubionego pisarza lub poety.
19. Język propagandy totalitarnej- środki i funkcje. Omów zjawisko, odwołując się do wybranych tekstów kultury.
20. Ewolucja artystycznych środków językowych w polskiej poezji XX wieku. Zaprezentuj wnioski badawcze, przywołując wybrane teksty programowe i utwory poetyckie twórców awangardowych.
21. Język klasy politycznej III Rzeczypospolitej- dokonaj analizy zjawiska, korzystając ze zgromadzonego materiału leksykalnego.
22. Język Internetu. Przedstaw jego cechy charakterystyczne na przykładzie wypowiedzi z wybranych list dyskusyjnych.
23. Języki naturalne i sztuczne. Porównaj genezę, dzieje, funkcje i wartość obu typów systemów komunikacji.
24. Analizując wybrane felietony różnych autorów, wskaż językowe sposoby wyrażania subiektywizmu.
25. Dokonując analizy wybranych tekstów artystycznych i użytkowych, wskaż różne funkcje zastosowanych w nich metafor.
26. Językowe sposoby realizacji kategorii groteski. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do zgromadzonego materiału rzeczowego .
27. Piosenka aktorska, popularna, chodnikowa (disco polo). Wskaż różnice i podobieństwa w doborze językowych środków wyrazu.
28. Przedstaw sposób ukształtowania i funkcje wypowiedzi o charakterze retorycznym bohaterów literackich utworów z różnych epok. Omów zagadnienie, wykorzystując wybrane przykłady .
29. **Skrzydlate słowa**. Omów wpływ literatury na język wykształconego Polaka.
30. Funkcje kolokwializmów w poezji współczesnej. Omów, analizując wybrane utwory poetyckie różnych twórców.
31. Język prasy sportowej. Na przykładzie wybranych tekstów przedstaw jego charakterystyczne cechy.
32. Różne odmiany języka współczesnej młodzieży. Zaprezentuj wnioski badawcze, odwołując się do zgromadzonego materiału językowego.
33. Kreacyjna moc słowa. Omów zagadnienie, wykorzystując właściwy materiał rzeczowo-językowy.
34. Etykieta językowa jako źródło informacji o postaciach literackich. Omów zagadnienie, przywołując wybrane utwory różnych epok.
35. Jak mówią współcześni Polacy? Zinterpretuj i oceń wybrane przez siebie wypowiedzi zasłyszane, radiowe i telewizyjne.
36. Komiks jako zjawisko interdyscyplinarne . Omów źródła inspiracji twórców komiksu.
37. Manipulacja językowa w tekstach publicystycznych. Odwołując się do wybranych tekstów, scharakteryzuj środki językowe służące temu celowi.
38. Dokonując analizy języka pism młodzieżowych, przedstaw, jaki obraz świata one kreują.

39. Zanalizuj język i styl Twojego ulubionego publicysty. Przedstaw wnioski, ilustrując je przykładami.
40. Komunikacja niewerbalna jako współczesny sposób porozumiewania się. Dokonaj analizy zjawiska na wybranych przykładach komunikacji masowej.